

Prediker 3:11 – Wat is het plan met mijn leven?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 168

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 145 : 1, 2, 3 en 4

Gebed

Lezen: Prediker 3 : 1 – 15

Zingen: Psalm 102 : 12 en 13

Preek over Prediker 3 : 11

Zingen: Opwekking 32 (2x)

Lezen wet

Zingen: LvK Lied 473 : 1, 2, 5 en 10

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 118 : 8, 9 en 10

Zegen

Wat is het plan met mijn leven?

Inleiding

dia 1 – wijk in aanbouw

Toen ik 5 was, verhuisden we naar een nieuwbouwwijk.

Ons huis was net klaar,

maar overal in de wijk waren nog lege plekken.

Nou ja, leeg, er stond gras en onkruid, en dat werd echt niet gemaaid,

dus we konden verstoppertje spelen in het gras...

Het was nog in de tijd dat nieuwbouwwijken werden afgebouwd, dus er werd veel gebouwd.

En ik vind dat fascinerend om te zien.

Eerst is er een stuk verwaarloosd gras, en een paar maanden later is er een huis!

Dat gaat natuurlijk niet zomaar, maar stap voor stap.

Het gras wordt afgegraven,

grote vrachtauto's komen met bouwmaterialen,

er wordt een fundering gelegd,

vloeren, muren, ramen, een dak,

en dan moet er van binnen ook nog van alles gebeuren:

leidingen, een toilet, een keuken, enzovoort.

dia 2 – ontwerp

Maar de bouw van een huis begint al eerder.

Er wordt ver van tevoren nagedacht over dat nieuwe huis.

Een architect maakt een tekening van het huis,

een planoloog maakt een ontwerp van de wijk met alle straten,

en een werkvoorbereider zorgt dat alles op het goede moment kan gebeuren.

Want de loodgieter kan pas komen als de muren klaar zijn.

Bij het bouwen van een huis komen heel wat plannen kijken.

En dan staat er alleen nog maar een kaal huis,

en moet het nog worden ingericht.

Toen wij zijn verhuisd,

hebben we alle maten van de kamers opgeschreven,

en hebben we een plattegrondje van het huis gemaakt,

om te kijken hoe de meubels er in zouden passen.

Dan moet er nog iets op de muren en de vloer,

en dan is het eindelijk af.

dia 3 – to do

Het gaat vanochtend over plannen.

Je kunt plannen maken voor het huis,

en als het plan gevolgd wordt, wordt het huis steeds mooier.

Maar je kunt ook plannen maken voor jezelf.

Je kunt van plan zijn straks lekker buiten te gaan spelen.

Je kunt van plan zijn dit jaar hoge cijfers te halen.
Je kunt zelfs plannen maken voor de toekomst: wat wil ik later worden?

Maar met plannen weet je het maar nooit.
Er kan van alles gebeuren waardoor plannen niet doorgaan.
Het gaat regenen, dus je kunt maar beter binnenspelen.
Je wordt behoorlijk ziek, waardoor je blijft zitten.
En ik was ooit van plan om architect te worden, dat is niet gelukt.

dia 4 – wat is het plan met mijn leven?

Prediker is de man van de grote vragen:
waar leef ik voor en hoe word ik gelukkig?

Vandaag heeft hij het over plannen:

wat is het plan met mijn leven?

Bij al die grote vragen is de conclusie van Prediker:
wij kunnen van alles proberen, maar zonder God lukt het niet.

Met plannen is het ook zo:

wij kunnen grote plannen maken,
maar God heeft het echte plan van je leven.

1. Plannen maken

dia 5 – plannen maken

We maken heel wat plannen.

Kleine plannen, zoals wat je deze week wilt gaan doen,
of wat je vakantiebestemming wordt.

Maar ook grotere plannen, plannen voor de toekomst.

Bijvoorbeeld plannen voor je carrière.

‘Ik wil graag die baan, daarom ga ik deze studie doen,
en doe ik er nog wat dingen bij om een mooi cv te hebben.’

Of plannen voor je gezondheid:

‘ik wil graag fit blijven,

daarom sport ik elke week

en neem ik alleen in het weekend tussendoortjes.’

dia 6 – we zoeken een route naar succes

Plannen maak je nooit voor dit moment.

Plannen maak je voor straks, na deze dienst,
voor volgende week, voor volgend jaar,
altijd voor de toekomst.

We willen graag het beste in de toekomst.

Daarom hebben we het vaak over
'het beste uit je leven halen'.

Een heerlijk vage uitdrukking...

Volgens mij betekent het dat als je goed kunt voetballen,
dat je dan moet zorgen dat je bij een zo hoog mogelijk team
speelt,

en dat je veel traint om dat te bereiken.

Je werkt hard, om zo ver mogelijk te komen.

Dat laat je niet aan het toeval over.

Als je iets wilt met je leven, maak je plannen.

We willen niet geleefd worden door wat op ons afkomt,
maar een route vinden naar succes.

We willen graag controle.

Het is mijn leven, dat houd ik graag in de hand.

dia 7 – je hebt het leven niet in de hand

En dan zegt Prediker: 'probeer maar, het lukt je toch niet.

Je hebt het leven niet in de hand.

Wat een gezwoeg, wat een inspanning,
het is zo zinloos, zo leeg.

We denken dat we heel wat zijn,

maar er hoeft maar iets te gebeuren,

en al onze plannen worden overhoop gegooid!

Weet je, jullie zouden zeggen dat ik, Prediker, iemand was met
succes,

iemand die het beste uit zijn leven naar boven heeft gehaald.

Maar de dingen in het leven die echt belangrijk zijn,

daarvoor kon ik plannen maken wat ik wilde,

maar ik had er geen enkele invloed op.

Voor alles is een tijd.'

Ja, we kunnen grootste plannen maken, maar wees eerlijk:

er hoeft maar iets te gebeuren, en het ontglipt je.

Je hebt het helemaal gemaakt, maar je bent depressief.
Je sport regelmatig, maar je vindt de ware steeds maar niet.
Juist de dingen die belangrijk zijn,
emoties, relaties, liefde, leven, die kun je helemaal niet
plannen.

Zelfs je plannen voor komende week
worden zomaar overhoop gegooid door een griepje.
Mensen geloven graag dat alles steeds beter wordt,
maar zo maakbaar is het leven niet.
We kunnen heel wat plannen maken,
maar je leven gaat alle kanten op.
Plannen geven geen zin aan je leven.

2. God heeft het plan

dia 8 – God heeft het plan

Zijn we overgeleverd aan de grillen van het toeval?

Prediker lijkt die kant op te gaan,

met zijn 'er is een tijd voor dit en een tijd voor dat':

vergeet dat grotere plan met je leven maar.

Maar dan komt vers 11:

'God heeft alles wat er is de goede plaats in de tijd
gegeven.'

God heeft er de controle over, hij heeft het plan.

Ja, je leven kan alle kanten op slingeren,

maar God heeft het in de hand.

dia 9 – Gods plan geeft leven zonder zorgen

Dat is prachtig!

Je eigen plannen met je leven,

daar komt misschien niet zo veel van terecht,

maar dat betekent niet dat je leven tijdverspilling is.

God heeft een plan.

Niet jij, maar hij haalt het beste uit je leven naar boven.

En die afwisseling waar Prediker het over heeft, wordt opeens
iets moois.

God geeft alles de goede tijd.

Je eigen leven plannen en controle houden, wat geeft dat veel

zorgen.

Maar als God het plan heeft, dan hoef je je geen zorgen meer te maken!

Misschien stort het kapitalistisch systeem wel in of breekt de oorlog met Rusland uit,
maar je hoeft niet bang te zijn voor wat er komt,
God geeft alles de goede tijd.

dia 10 – Bruce Almighty

Zelf zou je het ongetwijfeld heel anders doen.

Dan zou je je eigen plannen waarmaken.

Het is maar goed dat God die controle heeft, en niet ik.

Misschien heb je wel eens de film Bruce Almighty gezien.

Die film laat zien wat er mis gaat als mensen de controle hebben.

Bruce krijgt de controle over het leven, en eerst is dat wel handig.

Maar de gevolgen blijken enorm.

Zo bedenkt hij op een romantisch avondje dat het wel mooi zou zijn

als de maan wat groter is.

Hij trekt de maan wat dichterbij naar de aarde,

maar heeft niet door dat de andere kant van de aarde daardoor met grote overstromingen te maken krijgt.

dia 11 – maar goed dat ik de controle niet heb

'In het echt' werkt het ook zo.

Als ik de controle heb over mijn leven,

dan zorg ik voor mijn eigen belang.

Alles gaat dan om mij, voor de rest van de wereld is dat geen pretje...

Als ik mijzelf tot een succesvol mens kan maken, zou ik heel vervelend zijn.

Iemand die constant opscheept over zijn prestaties,

die denkt dat hij heel wat is,

maar waar je nooit een gesprek van hart tot hart mee kunt voeren.

dia 12 – bescheiden plannen maken

Nooit meer plannen maken dan?

Nee, dat hoeft niet.

Er is niets mis met nadenken over de toekomst,
maar denk niet dat je het allemaal zelf in de hand hebt.

Het gaat niet om jouw plannen maar om Gods plan.

Laat je plannen bescheiden zijn,
zoals Jakobus zegt in Jakobus 4:

‘u weet niet hoe uw leven er morgen uitziet.

U bent immers maar damp, die heel even verschijnt en dan al
verdwijnt.

U zou moeten zeggen: ‘als de Heer het wil, zijn we dan in
leven,

en zullen we dit of dat doen.’

dia 13 – Gods plan: jou redden

Het gaat niet om jouw plannen, maar Gods plan.

Hij wil het beste uit je leven halen: hij wil je redden.

Gods plan draait niet in rondjes van lachen, huilen, lachen,
huilen,

zijn plan heeft een doel: ons redden.

Prediker heeft het over tijden die steeds terugkomen.

Maar Jezus verandert dat.

Vlak voor zijn sterven zegt hij: ‘nu is de tijd gekomen’.

Gods plan gaat vooruit!

3. Had God geen beter plan?

dia 14 – had God geen beter plan?

God haalt het beste uit je leven: je redden.

Maar als je eenzaam bent, of depressief,

als je dodelijk ziek bent, of alles kwijt,

is dat dan het beste dat God uit je leven kon halen?

Had God geen beter plan kunnen bedenken?

dia 15 – we willen het begrijpen

Prediker zegt:

‘God heeft de mens inzicht in de tijd gegeven’.

Een beetje een cryptische zin,

maar Prediker bedoelt dat de mens graag de tijd wil begrijpen, dat mensen zoeken naar het plan van alles wat er gebeurt. Mensen willen Gods plan begrijpen. Willen het liefst God controleren, narekenen of het wel klopt wat God doet.

dia 16 – fiets

Dat heeft alles te maken met niet vertrouwen.

Je controleert pas als je niet vertrouwt.

Misschien laat je je fiets wel eens in de tuin slingeren,

en dan kunnen je ouders vragen: 'heb je je fiets binnengezet?'

Vandaag heb je dat een keertje wel gedaan,

dus je antwoordt: 'ja, die staat binnen.'

Als je ouders je vertrouwen, dan geloven ze je gewoon.

Maar ze kunnen het controleren:

'je kunt wel zeggen dat je fiets binnen staat, maar is het echt zo?'

Dan vertrouwen ze je niet, en dat is niet leuk!

Dat is het probleem als wij God willen controleren.

Dan zeggen we tegen God:

'u zegt wel zo mooi dat u het beste plan hebt,

maar we vertrouwen het niet,

we vertrouwen alleen onszelf.'

dia 17 – we kunnen God niet begrijpen, alleen vertrouwen

Misschien beschermt God ons wel tegen dat wantrouwen,

door ervoor te zorgen dat we hem gewoon niet kunnen controleren.

Prediker zegt: de mens kan het werk van God niet van begin tot eind doorgronden.

God heeft zijn plan, maar hij laat zich niet narekenen.

Misschien heb je wel eens geprobeerd om door een rietje te kijken.

Je ziet dan heel weinig, van het grotere geheel zie je niets.

Zo ongeveer kijken wij aan tegen wat God doet.

Probeer niet God te begrijpen, achter alles een bedoeling te zoeken, het is zinloos.

De enige optie is God vertrouwen.

Dat klinkt makkelijk, maar is het niet.

Het is wel het enige wat je vooruit helpt.

Prediker doet dat.

Door alle dingen die hem overkomen, verliest hij zijn vertrouwen in God niet.

Het is juist het tegenovergestelde: het zorgt bij hem voor ontzag voor God.

'Ik word er steeds mee geconfronteerd dat mijn leven kwetsbaar is,

maar u bent groter, de dingen overkomen u niet,

u staat boven al die tijden, uw plannen gaan wel verder!'

Ik geloof dat God dat vertrouwen waard is.

Nee, hij brengt je leven niet zo vooruit als je het zelf zou willen,

maar hij doet wel alles om je leven echt vooruit te brengen.

Voor dat plan heeft hij alles over.

Hij staat boven de tijd, maar Jezus komt in de tijd.

Hij gebruikt de controle die hij heeft niet om zichzelf veilig te stellen.

Hij geeft zich juist bloot aan het kwetsbare leven.

Aan het kruis geeft hij de controle op.

Daarom durf ik hem te vertrouwen.

4. Leef Gods plan!

dia 18 – leef Gods plan

Wat verandert er als je inderdaad God vertrouwt?

Dat is dit: je leeft Gods plan.

Twee dingen over wat dat is.

dia 19 – heb ruimte voor negatieve dingen

Het eerste:

leef Gods plan door ruimte te hebben voor negatieve dingen.

In de opsomming die Prediker geeft,

komen alle kanten van het leven naar voren, positieve en negatieve.

Gods plan is niet een succesverhaal voor jouw leven.

Vaak doen we alsof alleen de positieve dingen tellen.
Je vertelt je succesverhalen.
Je deelt je mooiste foto's via Facebook.
Maar het is niet eerlijk
om altijd te doen alsof het goed met je gaat.
In de kerk zijn we daar ook goed in.
Elkaar niet vertellen hoe het echt met je gaat.
Doen alsof we altijd blij zijn,
en onszelf verstoppen in gepraat over koetjes en kalfjes.
Stop met mooi weer spelen!
Als je vertrouwt dat God het beste geeft,
dan kun je tegenslag delen zonder dat het klagen wordt.

We denken vaak dat alles goed moet gaan.
Ook bijvoorbeeld in je huwelijk.
Maar ook daar zit het wel eens tegen,
is er een tijd om af te weren.
Dat is nog geen reden om dat huwelijk maar op te geven.
Erken het gewoon als het wat stroef loopt,
speel naar elkaar niet dat alles goed gaat.
Dat is geen leven, maar toneel.
God geeft tijden, om af te weren en te omhelzen.
Dat geeft ruimte om in goede en slechte dagen verder te gaan.

dia 20 – leef vandaag
Het tweede: leef Gods plan door vandaag te leven.
Het gevaar van plannen maken
is dat je zo veel met de toekomst bezig bent dat je vandaag vergeet.
Neem tijd voor wat God je vandaag geeft, vlucht daar niet voor weg.
Voor mijzelf betekent dat, dat ik tijd wil nemen voor de eerste lachjes van Tim,
en dat dat mijn plannen best overhoop mag gooien.
Het kan ook een tijd zijn om verdrietig te zijn en te rouwen,
neem daar dan tijd voor, zonder direct te bedenken hoe je er weer bovenop komt.

Als God een tijd geeft om te eten en drinken,
doe dat dan en geniet ervan.

Geeft God een tijd om te geven, geef dan,
geeft God tijd om te ontvangen, ontvang dan, zonder bang te
zijn.

Hol niet steeds door omdat er nog zo veel moet gebeuren,
maar ontvang wat je vandaag van God krijgt.

dia 21 – een nieuwe tijd

Gods plan gaat verder,
hij werkt aan zijn doel met ons.

Er komt een tijd die niet voorbij gaat,
een tijd om God te zien en te begrijpen,
een tijd van eeuwige vreugde.

Amen.